

FM16/114
15. april 2016
Peter Olsen

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx xx 2016 om ændring af Inatsisartutlov om uddannelsesstøtte (Indførelse af rentetilskrivning under uddannelse og ændring og præcisering af regler om tilskud til afvikling af studielån)
(Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke)

På vegne af Inuit Ataqatigiit har jeg følgende bemærkninger til det fremlagte lovforslag:

“I er for dårlige, i venter på at der sker noget, I læner jer op af andre, I er for forkælede”

“I burde være dygtigere, mere årvågne og har færre sygedage. I skal passe bedre på jeres uddannelse, gå tidligere i seng og lave jeres lektier så hurtigt som muligt”

“Hvis det ikke kan være sådan, fratager vi jeres frynsegoder”. Dem der er gode beholder vi, andre smider vi ud.

Det er højst beklage og pinligt, at Naalakkersuisut har den attitude overfor andre mennesker og at de tager udgangspunkt i denne retorik ift. deres politik. Dette hvad angår børneskolen samt uddannelsespolitikken. Vi støtter ikke en sådan holdning fra Inuit Ataqatigiit side.

Såfremt du har gennemført din grundlæggende uddannelse eller en uddannelse til en bachelorgrad el. lignende inden du er fyldt 25 år og startet din uddannelse inden du er fyldt 28 år, så vil man give dig en præmie.

Hvis ikke, er der ingen præmie til dig. Derfor må du oppe dig, hvis du gerne vil have nogle goder.

Såfremt Naalakkersuisut med dette syn kræver ting af børnene samt vore unge, er det en højst beklagelig politik de fører.

En sådan politik er konfliktskabende og deler mennesker.

Ja, vi ved ganske udmærket, at forholdene idag ikke er de bedste samt at det ikke kan forsvares, at der er så få der gennemfører folkeskolens afgangsprøve samt at dem der optages på de erhvervs-mæssige uddannelser og gennemfører den er alt alt for få. Det er uacceptabelt at der er så mange der ikke gennemfører deres uddannelse.

Dette skal der selvfølgelig gøres noget ved. Vi er klar til at medvirke til at tingene bliver løst til det bedre.

Men det er forfejlet, at man med en sådan politik, kan få tingene til at fungere bedre.

Ja, vi ved ganske udmærket, at der trods alt er mange der gennemfører deres uddannelse inden for den normerede tid, at nogen fuldfører deres uddannelse inden de bliver 25 år.

Alle disse forhold husker vi og skal rose dem der gør det. Der er nogen der kan. Men der bør være flere unge af den kaliber, men vi bør stadig støtte op om de fleste.

Men så skal det heller ikke være sådan, at såfremt der af 10 unge er 3 der gennemfører til normal tid, så skal politikken føres ud fra de 3 der gennemfører til tiden.

Ja, vi er enige i, at uddannelsesniveaueu generelt skal løftes.

Men som jeg sagde det; Når 10 gennemfører, er der i realiteten kun 3 der gennemfører til den normerede tid. Sådan er de reelle forhold desværre sådan.

De resterende uddannelsessøgende på ca. 7 personer, har ofte ikke gennemført folkeskolens afsluttende prøver, men skal vi Piareersarfik, gennemgå behandlinger først, gøre sig mere egnede, gå på efterskole. Først når de har været igennem een eller flere forberedende studieophold, starter de på deres uddannelse.

Disse unge plejer at komme fra arbejderklassen, uuddannede forældre, nogen der stammer fra fisker- og fangerfamilier.

Det bliver dem, der bliver hårdest ramt af dette lovforslag, nogen der vil blive sigmenteret. Derfor kan vi ikke støtte et sådant lovforslag.

Vi er bange for, at såfremt man godkender en sådan lovudkast, vil samfundet indføre en ordning hvor eleverne deles i to, en såkaldt A og B politik overfor befolkningen.

Vi er bekymrede for, at det vil gå ud over dem der ikke er så gode til dansk. Det vil også gå ud over dem, der starter på en uddannelse senere end andre.

Vi er bekymrede for, at børn af arbejderklassen, lavtuddannede, fiskere, fangere – at det vil have dårlige indflydelse på disses muligheder.

I løbet af op til flere generationer, har de ikke været trænet af nogen med en uddannelsesmæssig baggrund, der ikke er vant til at støtte op omkring sådanne. Det vil blive meget vanskeligt for dem at gennemføre en uddannelse til den normerede tid; på folkeskolen, grundlæggende erhvervsuddannelser og selv på de højere læreanstalter.

Arbejds måder og vaner, kan ikke lige ændres gennem en ny lov, det mener vi fra Inuit Ataqatigiit.

Historisk og ud fra erfaringer ved vi, skal man først igennem flere generationer, såfremt sådanne forhold skal ændres generelt.

Eksempel: Vi har først overtaget uddannelsesområdet for en generation siden. Nemlig i 1979. Det betyder, at vi først er ved at udvikle den første kuld af den uddannede generation efterfølgende.

Såfremt vi skal sammenligne os med andre folkeslag, som vi plejer at gøre det, f.eks. overfor dansker, europa samt andre industrialiserede lande, har disse lande gennemgået en uddannelsesmæssig udvikling gennem mange generationer; Det betyder, at hvis vi sammenligner os med dem, er vi uddannelses- og oplysningsmæssigt set er ca. 500 år bagud.

Derfor er det ikke på sin plads, såfremt man tror, at vi vil kunne måle os med sådanne folk blot gennem en lovregulering. Det vil ikke kunne lade sig gøre og det er ikke tiden til at gøre et sådant forsøg.

Det stemmer ikke overens med det stadie, vi er nået frem til uddannelsesmæssig set.

Vi ved allesammen ganske udmærket, at kun få af de uddannelsessøgende gennemfører deres uddannelse til den normerede tid og vi ved også hvorfor det er sådan; at alt for mange børn lever i en utryk tilværelse, er en del af forklaringen.

Børn der ikke er vokset op under trygge omgivelser, har besvær med at fungere som hele mennesker, til at tage imod undervisning og har ofte taget skade af den tilværelse de er vokset op i. Det er vi ikke et øjeblik i tvivl om.

Derfor kan man ikke ændre på disse kendsgerninger gennem en lovregulering alene. Det er ihvertfald Inuit Ataqatigiits holdning.

Det skal vi gøre om på gennem en tidlig indsats, mener vi fra Inuit Ataqatigiits side.

Kort sagt; Gennem en god og velgennemført børne- og ungepolitik, mener vi fra Inuit Ataqatigiit at vi kan gøre tingene anderledes.

Vi skal først og fremmest realisere en politik der tilsikrer, at børnene kan tilbydes trygge og stabile rammer under deres opvækst. Tidlig indsats, er vigtigere end at straffe de unge der har gennemlevet en sådan tilværelse. Det vil langt bedre kunne betale sig.

Forslaget er ikke nødvendigt og er blot et forsøg på at spare ca. 2 mio. kr. Gennem et sådant træk bør man ikke dele de unge i dårlige eller dygtige elever.

Derfor skal vi fra Inuit Ataqatigiits side indstille til, at forslaget bliver stemt ned.

Tak for ordet.

Peter Olsen